

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel, (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595

BESLUT

Ärendenummer

MPN-03-43

Beslutsdatum

15.11.2005

Postningsdag

15.11.2005

Sökanden

Torbjörn Anderssons Pälsdjursfarm Ab.
Sundblomsvägen 30
22150 Jomala

Ärende

Torbjörn Anderssons Pälsdjursfarm Ab ansöker om miljötillstånd för befintlig pälsdjursfarm i Ingby, i Jomala kommun.

Tillståndsplikt följer av 11 § landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd, nedan kallad miljöskyddslagen, landskapsförordning (2001:35) om miljöskydd och miljötillstånd, bilaga 1, pkt 12 b och 6 kap. 18 § 2 mom. punkt c) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar Torbjörn Anderssons Pälsdjursfarm Ab miljötillstånd för befintlig pälsdjursfarm omfattande hållande av 600 rävaavelshonor i Ingby i Jomala kommun.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen och anser att nedanstående villkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Detta tillstånd är i kraft till den 31.12.2020. Om tillståndshavaren har för avsikt att fortsätta verksamheten efter 31.12.2020 skall en ansökan om nytt tillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd före 30.06.2020 i enlighet med bestämmelserna i miljöskyddslagen. Detta tillstånd är ikraft till dess ett beslut fattats med anledning av en ny ansökan och beslutet vunnit laga kraft.

Villkor

Tillståndshavaren skall följa nedanstående villkor som upprättats med stöd av 25-26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen och 6 kap. 23, 28 §§ vattenlagen:

1. Tillståndshavaren skall sträva till att minska den miljöbelastning som verksamheten ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter.

Tillståndshavaren skall kontinuerligt sköta och underhålla anläggningen så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår.

2. Farmområdet skall inom tre år efter det att beslutet vunnit laga kraft förses med fullständig omgivningsdikning, så att vattnet från omgivande tillrinningsområde ej kommer i kontakt med farmområdet. Till omgivningsdiket får inte några täckdikningsrör från farmområdet ledas.

3. Innanför omgivningsdiket skall inom tre år efter det att beslutet vunnit laga kraft en för ändamålet lämpligt utformad buffertbassäng om minst 200 kubikmeter anläggas till vilket tillståndshavaren skall tillse att täckdiken leds och övrig avrinning från farmområdet sker.

Från buffertbassängen skall vattnet ledas via en fällningskemikaliepump till en fällningsbassäng om minst 35 kubikmeter. Fällningsbassängens utlopp skall utformas så att provtagning av utgående vatten möjliggörs. Bassängen skall tömmas på slam vid behov. Från fällningsbassängen kan vattnet ledas till närliggande våtmarksområde.

Om jordarten är genomsläpplig skall bassängerna tätas på lämpligt sätt.

Konstruktionerna skall godkännas av tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering.

4. Skötseln av verksamheten och doseringen av fällningskemikalie skall ske så att minsta möjliga närsaltsläckage från verksamheten uppstår.

Vattnet i buffertbassängen och utgående vatten från fällningsbassängen skall provtas vad avser totalfosfor, totalkväve och biologisk syreförbrukning minst en gång per år. Provtagning skall ske under perioden juli-oktober. Utgående vatten bör innehålla högst 2 mg fosfor per liter. Vid provtagningstillfället skall vattenföringen noteras.

Provtagningen skall ske flödesproportionellt. God internationell laboratoriesed skall iakttas vid provtagningen för att motverka att proverna förändras mellan tiden för insamling och analys. Vattenproverna skall analyseras i ett av myndigheterna godkänt laboratorium. Provtagningsprogrammet skall godkännas av tillsynsmyndigheten.

5. Samtliga skugghus skall inom tre år efter det att beslutet vunnit laga kraft förses med minst 300 mm takutskjut eller hängrännor från vilka vattnet avleds utan att komma i kontakt med gödseln.
6. Marken under burarna skall höjas minst 300 mm över omgivande marknivå så att gödsels kontakt med vatten minimeras. Åtgärden skall vara genomförd senast tre år efter det att beslutet vunnit laga kraft.
7. På anläggningen skall senast tre år efter det att beslutet vunnit laga kraft finnas i proportion till antalet djur tillräcklig lagringskapacitet för gödseln. Lagringskapaciteten skall vara så stor att den rymmer den gödsel som ansamlats under 12 månader.

Gödselstaden skall förses med tätt underlag och minst 500 mm höga, täta kanter i enlighet med Jord- och skogsbruksministeriets byggnadsbestämmelser och anvisningar (JSM-BBA-C4 10.6.1999). Gödselplattan skall förses med tak. Regnvatten från omgivande mark skall förhindras att rinna in i gödselstaden.

Konstruktionernas täthet och skick skall kontrolleras och dokumenteras regelbundet eller minst varje gång gödselstaden töms.

8. Lastning och transport av gödsel inom och utom anläggningen skall ske så att spill och läckage till omgivningen förhindras.
9. Gödseln skall avlägsnas under samtliga burar minst tre gånger per år, varav en efter avslutad slaktperiod. Utgödning under de burar som används året om skall ske minst fyra gånger per år.
10. Innan burarna tas i bruk för säsongen och direkt efter utgödning skall marken under burarna täckas av ett minst 100 mm tjockt strölager. Strö skall tillföras vid behov eller minst 10 gånger per år så att skiktet med strö under burarna hela tiden är minst 100 mm.
11. Avloppsvatten inklusive tvättvatten och därmed likvärdigt vatten från foderköket skall ledas till en av tillsynsmyndigheten godkänd anläggning för rening av avloppsvatten. Anläggningens funktion och skick skall kontrolleras regelbundet.
12. Tillståndshavaren skall med avseende på skydd av yt- och grundvatten tillse att tillräcklig spridningsareal i proportion till antalet djur finns att tillgå. Arealen skall beräknas utifrån de krav på gödselspridning som ställs i gällande lagstiftning exklusive de skyddsavstånd som krävs i detta tillstånd. Om spridning på åkermark ej kan ske skall gödseln omhändertas på ett annat av tillsynsmyndigheten godkänt sätt.
13. Tillståndshavaren skall tillse att spridning av gödseln sker i enlighet med nedan angivna krav:

Spridning av gödseln på åkermark skall ske enligt årligen upprättad gödslingsplan. Gödselgivan skall bestämmas för respektive skifte med hänsyn till aktuell markkarta, jordart, mullhalt, lutning, jordens genomsläpplighet och benägenhet för översvämning, analys av gödselns innehåll, jordbruksmetoder samt grödans beräknade närsaltsbehov. Gödselgivorna får ej vara större än att närsalttillförseln kompenseras av grödornas beräknade upptag.

Vid spridning av gödsel skall hänsyn tas till rådande väderleksförhållanden. Spridning av gödseln får ej ske närmare än 50 meter från fast bostadshus utan innehavarens tillstånd. Spridning av gödseln får ej ske lördagar, söndagar, helgftnar eller helgdagar. Spridning får ej ske på tjalad, översvämmad, snötäckt eller vattenmättad mark. Vid spridning på öppen jord skall materialet nedmyllas så snart som möjligt.

Vid spridning på mark intill utfallsdiken och vattendrag skall en minst 5 meter bred skyddszon lämnas ogödslad. Om åkerns lutning överskrider 2 % skall en ytterligare 5 meter bred skyddszon lämnas fri från ytgödning. För att ej vattenförorening skall uppstå skall en minst en meter bred permanent bevuxen skyddsremsa lämnas i åkerkant utmed utfallsdiken och en minst tre meter bred skyddsremsa längs med vattendrag. Runt enskilda vattentäkter skall en minst 30 meter bred ogödslad skyddszon inklusive en obrukad skyddsremsa på minst tre meter lämnas. Spridning skall ske så att avrinning till yt- och grundvatten förhindras.
14. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag(1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar

om kemikalier. Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering.

Alla kemikalier som lagras i verksamheten skall förvaras skilt inomhus i ett ändamålsenligt, lagenligt märkt och låst skåp eller i ett avskilt, märkt och låst utrymme så att de inte riskerar att förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver deras faktiska användningsområden.

15. Köldmedier skall hanteras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet. Hanteringen skall följa de bestämmelser som fastställs i enlighet med förordningen och anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden samt redovisas till tillsynsmyndigheten.
16. Fasta och flyttbara oljetankar/cisterner på fastigheten skall placeras i tätt skyddstråg av tillräcklig volym och av lämpligt material för att förhindra förorening av mark vid eventuellt spill eller läckage.
17. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan och landskapslag (1981:3) om renhållning samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras.

Farligt avfall skall hanteras enligt gällande lagstiftning och föras till en av myndigheterna godkänd anläggning för mottagning av farligt avfall.

I verksamheten får ej mottas mer foderråvara, i form av slaktavfall och andra restprodukter, än vad som kan nyttjas i den egna verksamheten och som kan lagras på ett sådant sätt att risk för miljöförorening och människors hälsa ej uppstår.
18. Djurkropparna skall hanteras i avsedda utrymmen och på sådant sätt att risk för miljöförorening och människors hälsa förhindras. Nedfrysning skall ske så snabbt som möjligt.

Självdöda djur, fett och fettblandad spån skall föras till godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen skall anmälas till tillsynsmyndigheten.
19. Journal skall föras avseende skicket och underhållet av de konstruktioner som kan ha en negativ miljöpåverkan, antalet djur, provtagningsresultat och provtagningsstillfällen, fällningskemikalieförbrukning, tidpunkt för utgödsling och halmspridning, gödselmängder samt skifte på vilken gödselspridning skett och i övrigt nödvändiga uppgifter som föreskrivs av tillsynsmyndigheten.

Kopia av journalen skall årligen vid utgången av februari månad tillsändas tillsynsmyndigheten. Journalen skall bevaras vid anläggningen och på uppmaning kunna visas för tillsynsmyndigheterna, sakägarna eller kommunen.
20. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamheten. Meddelande om avveckling skall göras till tillsynsmyndigheten.

Miljöberättelse

Detta beslut behöver ej föregås av en miljökonsekvensbedömning. Den information och utredning som, enligt 5 § landskapsförordning (10/2000) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar, skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut finns i besluts-texten.

Beslutsmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, utlåtanden och yttranden som anförts i ärendet och förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Vid avgörandet har nämnden även beaktat landskapslag (1998:82) om naturvård och vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Miljöprövningsnämnden finner med nedanstående motiveringar att sökanden med iakttagande av givna tillståndsvillkor uppfyller förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen och beviljar därmed tillstånd för pälsdjursfarm.

Verksamheten omfattar uppfödning av blåräv och därmed förknippad foder och gödselhantering. I verksamheten hålls vid ansökningstillfället 900 avelshonor. Sökanden har dock för avsikt att minska omfattningen på verksamheten, varför ansökan avser endast 600 avelshonor. Verksamheten inleddes 1967 med inriktning på minkuppfödning. I slutet av 70-talet övergick sökanden till att föda upp rävar. I verksamheten mottas restprodukter från den lokala livsmedelsindustrin som males till foder för djuren. Uppfödningen sker i för branschen gängse skugghus. Skugghusens antal är 25 och dess sammanlagda längd är 1500 meter. Farmen är belägen på jord- och skogsbruksmark. Intill farmen passerar vägen till Godby, Finström. Avståndet till närmsta fast boende är enligt ansökan 200 meter.

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen skall vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Hållandet av rävar i skugghus utan tätt underlag utomhus medför att gödseln som uppkommer belastar vattenmiljön med närsalter och syreförbrukande ämnen. Närsalterna i gödseln lakas ut vid nederbörd varpå risk för försämring av vattenkvaliteten hos såväl grundvatten som ytvatten föreligger. Delar av farmområdet avrinning förs via Möckelbybäcken ut till havet. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Nämnden konstaterar med utgångspunkt i detta att det är skäligt att begränsa rävfarmens belastning på vattenmiljön i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen. Med stöd av 4 kap. 7 § åläggs sökanden därför att minimera gödselns kontakt med vatten, och därmed utlakningen av närsalter, genom att förse skugghuset med minst 300 mm takutskjut eller hängrännor samt genom att höja marken under burarna så att nivån ligger minst 300 mm över omgivande mark. Vidare skall omgivande vatten förhindras att rinna in på farmområdet genom att området kringdikas med ett omgivningsdike. Bortledning av vattnet från området utgör enligt 1 kap. 3 § vattenlagen ett vattenföretag. Enligt 3 kap. 13-14 §§ vattenlagen innehar sökanden rätt att inleda vatten i befintligt dike eller att dika även på annans mark om så är nödvändigt för att uppnå ändamålsenlig avvattnings. Miljöprövningsnämnden konstaterar utgående från detta att sökanden har rätt att utföra det föreskrivna vattenföretaget. Tillståndshavaren skall vidare i syfte att minska olägenheten för vattenmiljön bygga ändamålsenliga buffert- och fällningsdammar och installera därmed tillhörig utrustning för rening, tillse att erforderlig rening av tvättvatten erhålls samt sköta verksamheten så att minsta möjliga negativa inverkan på vattenmiljön uppstår. Ytterligare skall tillståndshavaren tillse att en gödselstad av tillräcklig volym uppförs och utgödsling samt gödselspridning sker tillräckligt ofta och på sådant sätt att bästa möjliga skydd för vattenmiljön, beaktat verksamhetens art, åstadkoms. Tillförsel av strö under burarna bidrar till minskad utlakningen av närsalter, varför tillståndshavaren skall tillse att

tillräckligt med strö finns under burarna. Nämnden konstaterar att ovanstående villkor avseende krav på skydd av vattenkvaliteten baseras på för branschen bästa tillgängliga teknik som är tillämpbar på redan befintlig anläggning av ifrågavarande omfattning som uppförts då mindre stränga vattenvårdskrav gällde och motsvarar de krav som ställts på andra verksamhetsutövare med likvärdig belastning på vattenmiljön. Vid uppställande av kraven på reningsteknik och kravet på riktvärde för utsläpp av fosfor har nämnden beaktat det problem med reningseffektivitet som uppstår på grund av att flödet varierar med oförutsägbar nederbörd. Nämnden bedömer härmed att de åtgärder som krävs inte är oskäliga i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna. Nämnden har genom fastställande av en relativt lång tidsfrist innan de i villkoren föreskrivna förebyggande åtgärderna skall vara genomförda beaktat det faktum att det är frågan om en befintlig anläggning som byggts då mindre stränga vattenvårdskrav gällde. Vidare anser nämnden, beaktat de krav som ställts för att förhindra olägenheterna för vattenmiljön och att det rör sig om en befintlig verksamhet med omfattande fasta konstruktioner, att det i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 6 § vattenlagen vore oskäligt att kräva annan plats.

Gödseln som uppstår i verksamheten föranleder utöver risk för försämring av vattenkvaliteten luktspridning till omgivning. Luktspridningen varierar med mängden gödsel och rådande väderförhållanden. Huvuddelen av gödseln uppkommer under tiden juli till november under vilken tid antalet djur är som störst. Miljöprövningsnämnden konstaterar att verksamhetens art medför att det är relativt få åtgärder som effektivt förhindrar luktspridning. Av hänsyn till närboende ålägger nämnden dock tillståndshavaren att anlägga en ändamålsenlig gödselstad så att gödseln kan avlägsnas under burarna minst tre gånger per år och att tillföra nytt strö under burarna vid behov eller minst tio gånger per år i syfte att begränsa luktspridningen. Med hänsyn till den luktolägenhet och minskad trivsel som kan uppstå i samband med spridning på åkermark anser nämnden vidare att det är skäligt att kräva att gödseln inte får spridas under lördag, söndag helgafnar och helgdagar samt att lov att sprida gödseln närmare än 50 meter från annans fasta bostad skall ha erhållits. Miljöprövningsnämnden konstaterar vidare att det rör sig om en befintlig anläggning och att det minskade djurantalet kommer att medföra att mindre mängder gödsel uppstår i verksamheten jämfört med situationen vid ansökningstillfället. Nämnden anser inte att den luktspridning som förorsakas, med beaktande av ovanstående villkor, utgör sådan miljöförorening som avses i 22 § miljöskyddslagen.

I verksamheten mottas restprodukter från den åländska livsmedelsindustrin. Restprodukterna lagras frysta i för ändamålet avsedda utrymmen. Restprodukterna utgör en betydande del i råvarnas föda. Enligt de definitioner som anges i landskapslag (1981:3) om renhållning utgör hanteringen återvinning och kräver inte avfallstillstånd. Miljöprövningsnämnden konstaterar att hanteringen med beaktande av uppgifter i ansökan samt ovan givna villkor inte medför risk för människors hälsa eller miljöförorening.

För att ytterligare, i enlighet med 4 och 22 §§ miljöskyddslagen, uppnå tillräckligt miljöskydd, förebygga olägenhet för människors hälsa och i enlighet med 4 kap. 4 § i vattenlagen måna om enskilda och allmänna intressen åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 25-26 § nödvändiga villkor om att hantera avfall, självdöda djur, djurkroppar, fett, fetthaltigt spån, kemikalier och köldmedier på ett miljömässigt godtagbart sätt samt att utföra driftskontroll.

Sökanden har i det material som inkommit till nämnden rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att ovan ställda villkor, vilka ges med stöd av 25-26 §§ i miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 23 och 28 §§ vattenlagen, utgör ett sådant skydd att verksamheten uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 22 § miljöskyddslagen. Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet

med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget omöjliggörs.

Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 52 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av tillstånd till pälssdjursfarm i Ingby i Jomala kommun.

Tillämpade lagrum

- Landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd: 1 §, 3-7 §§, 9 §, 11 §, 22-26 §§, 28 § och 52 §
- Landskapsförordning (2001:35) om miljöskydd och miljötillstånd, bilaga 1 pkt. 12b
- Vattenlag (1996:96) för landskapet Åland: 1 kap. 1 § och 3 §, 2 kap. 2-3 §§, 3 kap. 13-14 §§, 4 kap. 1-8 §§, 5 kap. 1-2 §§, 4, 9 §, 6 kap. 4-5 §§, 14 §, 18 § 2 mom. pkt. c, 23 § och 28-29 §§, 7 kap. 4 §, 6 § och 8 §.
- Ålands landskapsregerings beslut (2000:79) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket: 4-8 §§, bilaga 3
- Landskapslag om renhållning (1981:3): 2 §, 28b §, 28c §
- Landskapsförordning (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar: 5 §
- Landskapslag (1997:65) om Ålands miljöprövningsnämnd

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs:

Avgift enligt avgiftsstadga	757,00 €
<u>Annonskostnader</u>	<u>381,19 €</u>
Totalt	1138,19 €

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras vid Ålands miljöprövningsnämnd.

Lars Janlöv
Ordförande

Sofi Helenius
Föredragande

Ärendehantering

Ansökan inkom till miljöprövningsnämnden den 30.06.2003.

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 11.10.2005 – 01.11.2005 på Jomala kommunkansli och Ålands landskapsregerings anslagstavor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande från Ålands landskapsregerings miljöbyrå och Jomala kommun.

Yttranden

Under kungörelsetiden har tre yttranden inkommit till miljöprövningsnämnden.

Tillfälle till förklaring

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över inkomna handlingar. Sökanden har inkommit med förklaring.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden per post. Beslutet kungörs på Jomala kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi.

I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.